

Як судді та прокурори, які мають дотримуватись закону, обминають його, щоб залізити в кишені українців

Читати на руском

Як судді та прокурори, які мають дотримуватись закону, обминають його, щоб залізити в кишені українців

Скандал навколо прокурорів, які отримали статус осіб з інвалідністю, вже призвів до рішення про ліквідацію медико-соціальних експертних комісій (МСЕК) і відставку генерального прокурора. Після внутрішніх перевірок з'ясувалося, що в окремих областях понад чверть прокурорів є особами з інвалідністю. Принаймні, офіційно.

Такий статус дає їм певні пільги при працевлаштуванні або переведенні на інше місце роботи, а також право отримувати чималі пенсійні виплати. Як вдалося з'ясувати **видання Економічна правда**, близько 20% прокурорів вказали у своїх деклараціях, що отримували пенсійні виплати. Проте, як показало детальне заглиблення в цю тему, далеко не всі ці пенсії стосуються інвалідності.

За даними Міністерства соціальної політики, в Україні налічується 525 чинних та колишніх прокурорів, які отримують пенсії з інвалідності. З них 52 особи отримали цей статус та відповідну пенсію протягом 2022-2024 років. Тобто більшість з 6 867 прокурорів-пенсіонерів отримують пенсію за вислугу років.

За **законом**, пенсія прокурора (і за вислугу років, і у випадку інвалідності) має становити 60% від його зарплати, але не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність, тобто 23 610 грн. На практиці ж пенсії прокурорів сягають десятків, а інколи й сотень тисяч гривень на місяць. Непотанний "бонус" до зарплати, який ще й не оподатковується.

Як прокурорам вдалося обійти закон та отримувати зазмарні пенсії й хто це зловживає шедрністю держави?

Особливі пенсії

Більшості українців для виходу на пенсію необхідно досягти пенсійного віку – 60 років, а також мати 35 років трудового стажу, тобто періоду, протягом якого роботодавець платив за майбутнього пенсіонера внески до Пенсійного фонду. Якщо ці вимоги виконуються, то людина отримує право на пенсію, розмір якої становить 35-40% від її середньої зарплати.

Такі умови діють для більшості, але не для всіх українців. За роки незалежності законодавці створили класи осіб, пенсії яких регулює не загальний закон "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", а окремі, спеціальні законодавчі акти. Такі спецпенсіонери можуть отримувати виплати від держави набагато раніше, ніж пересічні громадяни, і виплати для них набагато вищі, ніж у середньому в країні.

Наприклад, умови виходу на пенсію прокурорів прописані в законі "Про прокуратуру". Відповідно до нього, прокурори отримують право на пенсійні виплати, маючи 25 років трудового стажу, з яких 15 років – на посадах у прокуратурі. Закон визначає, що розмір прокурорської пенсії має становити 60% від його зарплати.

Тобто закон дозволяє прокурорам отримувати "надбавку" в розмірі 60%, з якої не доводиться сплачувати податки. Для цього не потрібно оформляти фактивну інвалідність.

Проте в цієї шедрості є свої межі: свого часу законодавці внесли зміни до прокурорського закону, обмеживши максимально можливий розмір пенсії прокурорів десятима прожитковими мінімумами для осіб, які втратили працездатність. У 2024 році це 23 610 грн на місяць.

Таке обмеження діє не лише для прокурорів, а й для всіх громадян. Проте, на відміну від більшості українців, прокурори навчилися ефективно його обходити. Поверхневий огляд їхніх декларацій показав, що деякі з них отримують пенсії, а й рази перевищують законодавче обмеження.

Наприклад, керівник Спеціалізованої прокуратури у сфері нагляду за кримінальними провадженнями про воєнні злочини **Григорій Рибенко** вказав у своїй декларації за 2023 рік пенсійних виплат на понад 1 млн грн (у середньому 83,5 тис. грн на місяць). Начальник відділу Харківської прокуратури **Олександр Шевченко** задекларував 1,21 млн грн пенсійних виплат (101 тис. грн), а заступник прокурора Рівненської області **Валерій Патрикєй** – майже 1,4 млн грн пенсії (116,35 тис. грн). Як прокурорам вдалося отримувати такі виплати?

Як обійти закон

Обійти пенсійну "стелю" прокурорам допомагають судді. При цьому працівники Феміди не лише призначають пенсію, більшу за десять прожиткових мінімумів, а й визначає за встановлені законом 60% від зарплати.

"Значна кількість прокурорів та пенсіонерів силових органів через суд оскаржують ще більш вигідні умови обчислення пенсій. Наприклад, її розрахунок у розмірі 90% грошового забезпечення чи заробітної плати чинного працівника відповідного органу", – повідомили ЕП в Міністерстві соціальної політики.

Ба більше, прокурори через суд вимагають призначити їм пенсію, навіть не маючи необхідного трудового стажу 25 років, з яких принаймні 15 – на посадах у прокуратурі. Щоб зрозуміти, як їм вдається виборювати в держави нічим не обмежені пенсії, слід переглянути кілька судових рішень про призначення пенсій.

Спочатку прокурор звертається до Пенсійного фонду, аби йому призначили пенсію за спеціальним законом. Часто ПФ на такі звернення відповідає відмовою, оскільки прокурор не має необхідної вислуги років.

Отримавши відмову, прокурор звертається до суду і вимагає перерахувати його трудовий стаж, а також розрахувати пенсію, яка перевищує 60% від його заробітної плати. У своїх доводах позивач посилається не на чинний закон "Про прокуратуру" від 2015 року, а на закон від 1991 року, що втратив чинність. Причому не на останню його редакцію, а на ту, що діяла з 2001 року.

Та редакція старого закону "Про прокуратуру" визначала зовсім інші правила виходу прокурорів на пенсію. Відповідно до неї, прокурори отримували таке право, маючи 20 років трудового стажу, з яких лише десять – на посадах у прокуратурі.

Розмір пенсійної виплати прокурора встановлювався на рівні 80% від його заробітної плати. За кожен рік роботи на цій посаді понад десять років розмір пенсії збільшувався на 2% від зарплати, проте не більше 90% від зарплати. Тобто, пропрацювавши в органах прокуратури 15 і більше років, людина за старим законом могла претендувати на пенсію розміром 90% від своєї зарплати.

Важливий момент: ця редакція нечинного закону не встановлювала жодних обмежень на максимально допустимий розмір пенсії.

Позивачі мотивують свою вимогу тим, що на початку їх трудової діяльності (зокрема, навчання на юридичних факультетах у вищих навчальних закладах) діяло інше законодавство, тому в них виникли "легітимні очікування" щодо пенсій у розмірі 80-90% від зарплати. При цьому Конституція забороняє звужувати права громадян, а погіршення умов виходу на пенсію прокурорів є таким звуженням.

Як правило, суди з цими доводами погоджуються. Інколи вони просто **скасовують** рішення ПФ про призначення пенсії та зобов'язують фонд її перерахувати. Проте частіше за все судді самі описують, який має бути розмір пенсії прокурора. Зокрема, так було в чотирьох справах: [1](#), [2](#), [3](#) та [4](#).

Іноді прокурори не зупиняються на отриманні додаткових 90% до зарплати та звертаються до суду шоразу, коли ця зарплата в них зростає, аби він зобов'язав ПФ відповідним чином збільшувати розмір виплати.

Не прокурорами єдиними

В Україні є 6 867 прокурорів-пенсіонерів. Значна їх частина отримує пенсію і продовжує працювати на своїх посадах. ЕП вдалося встановити, що кожен п'ятий прокурор у своїй декларації за 2023 рік вказав, що отримував пенсію від держави. Проте така ситуація характерна не лише для цієї категорії осіб.

СКІЛЬКИ В УКРАЇНІ СПЕЦПЕНСІОНЕРІВ?

Закони, за яким призначається пенсія	Кількість осіб
"Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"	9,507,405
"Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб"	650,148
"Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи"	98,106
"Про державну службу"	21,192
"Про прокуратуру"	6,867
"Про судоустрій і статус суддів"	3,862
"Про Кабінет Міністрів України"	29

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА ДАНІ: МІНСОЦПОЛІТИКА

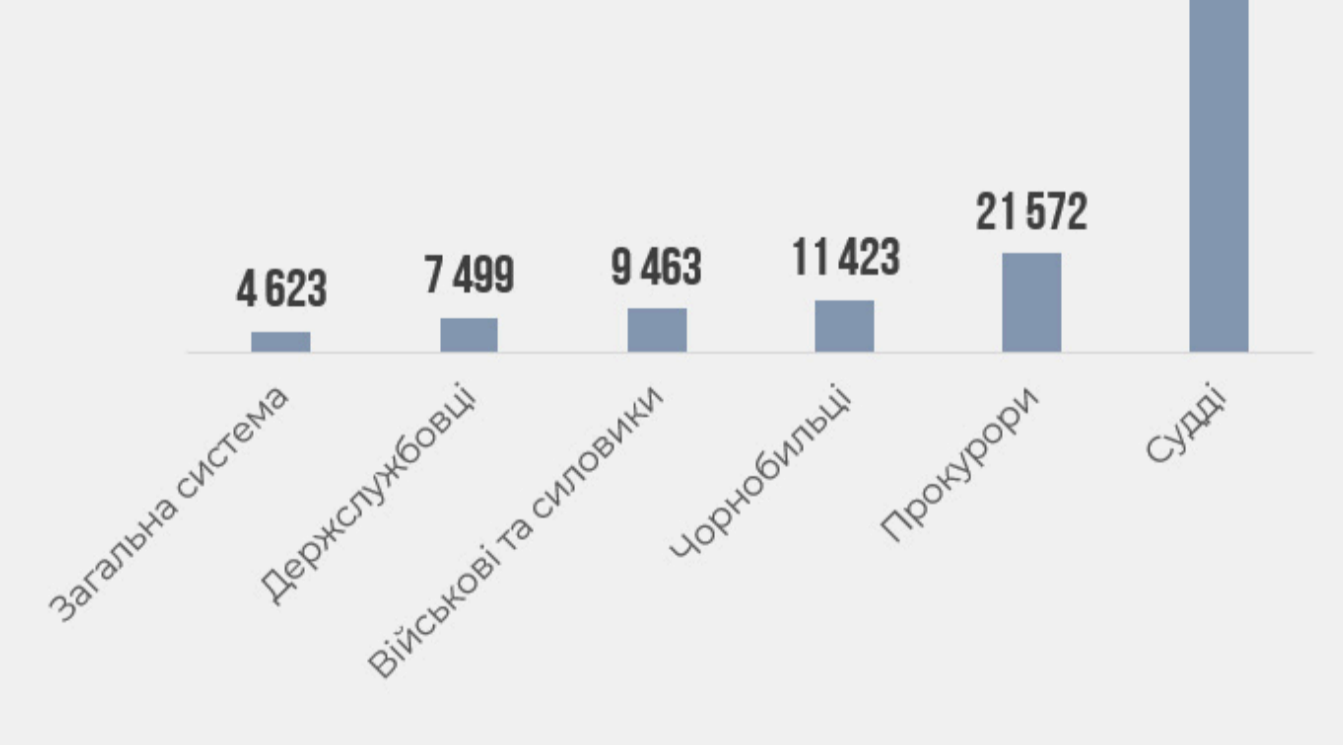
Крім прокурорів, спеціальні пенсії від держави отримують судді, які допомагають прокурорам отримувати надвеликі виплати, колишні держслужбовці, правоохоронці та військові.

Спеціальні умови виходу на пенсію передбачені й для осіб, які постраждали від чорнобильської катастрофи. Протягом останніх кількох років держава зіткнулася зі шквалом позовів, у яких люди вимагають доплати до пенсії в розмірі двох-трьох мінімальних зарплат. Як правило, суди задовольняють такі вимоги, посилаючись на законодавство, що втратило чинність.

Крім того, пільги при виході на пенсію держава гарантує тим, хто працював на підприємствах зі шкідливими умовами роботи – так звані списки №1 і №2. За даними Мінсоцполітики, **кожен п'ятий** пенсіонер має право на ті чи інші пільгові пенсії. В Україні цей показник у рази перевищує відповідні показники в розвинених країнах.

Розмір спеціальних пенсій значно більший, ніж звичайних. У Мінсоцполітики не надали відповідні дані на жовтень 2024 року у відповідь на запит ЕП. Проте відомо, що на початку 2023 року середній розмір пенсії прокурора був у 4,5 раза більший, ніж середня пенсія в Україні, а грошове утримання суддів – у 21 раз.

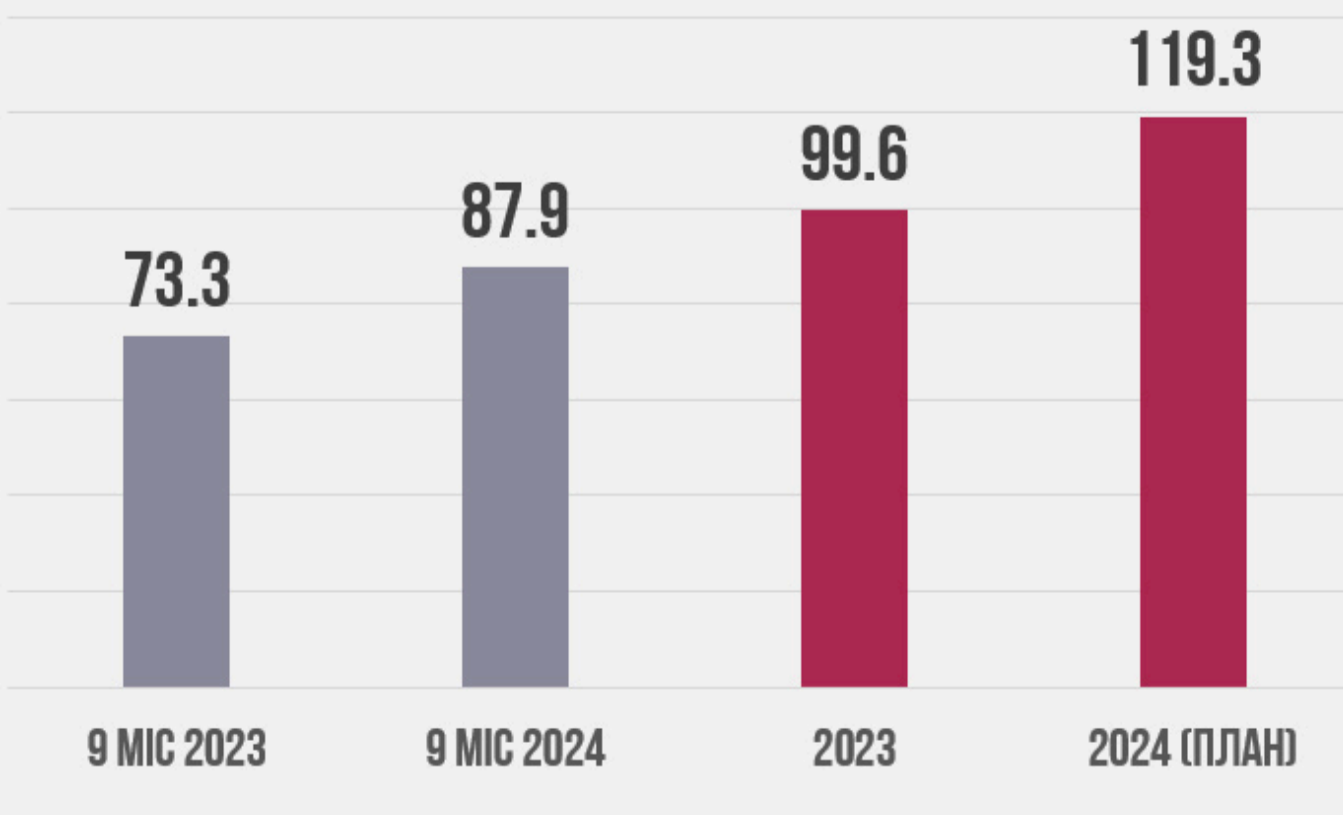
ЯКИМ БУВ СЕРЕДНІЙ РОЗМІР ПЕНСІЙ В УКРАЇНІ? (СТАНОМ НА ПОЧАТОК 2023 РОКУ)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА ДАНІ: МІНСОЦПОЛІТИКА

Такі значні виплати створюють тиск на державний бюджет, коштом якого оплачуються спецпенсії. При цьому обсяги цих видатків зростають з року в рік. Так, за дев'ять місяців 2024 року на спецпенсії держава витратила майже 88 млрд грн, що на 20% більше, ніж за аналогічний період 2023 року (73,3 млрд грн). До кінця 2024 року спецпенсії коштуватимуть бюджету майже 120 млрд грн.

СКІЛЬКИ ГРОШЕЙ ДЕРЖАВА ВИТРАЧАЄ НА ВИПЛАТУ СПЕЦПЕНСІЙ?

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА ДАНІ: МІНСОЦПОЛІТИКА

Проте зростає не лише видатки держави на виплату спецпенсій, а й борги за рішеннями судів про перерахунок пенсійних виплат. Часті пенсіонери просять суд не просто призначити їм більшу пенсію, а й стягнути з держави кошти, які вони недоотримали в попередні періоди. Якщо на початку 2024 року борг за такими рішеннями судів становив 66 млрд грн, то в жовтні він виріс до 76 млрд грн.

Коли з'являється політична воля, то держава вміє розв'язувати навіть ті проблеми, на які десятиліттями заплющували очі. Про це свідчить приклад фактивних інвалідностей, виданих МСЕК. Чи знайдеться політична воля на те, аби переглянути пенсійні привілеї правоохоронцям, силовикам та суддям?

Автор: Ярослав Вінокуров

Джерело: Економічна правда

Теги: МСЕК | Корупція | Кормілі | МСЕК | Закон | Прокурор | Судді | Судді

Аліна Кравченко
ЖУРНАЛІСТ, ОГЛЯДАЧ

30 жовтня 2024 г., 15:23 | Переглядів: 2539 | Коментарі: 1

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі: comments powered by Disqus

Важливі новини

19.05.2026

Мільярди на чрвй під час окупації мекенства: як власник «Труки» Володимир Литвин легалізує дубайські ка...
#Трука #Аваков #Литва #Оле

13.05.2026

МЕТTMANN PUBLIC COMPANY LIMITED

Розшукуваний бізнесмен Борис Ушаєв через кіпрсько-іспанський лайдронат...
#РАД #Кіпр #Кіпр

ЦЕНЗУРА ЯК ОБІЙТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

- 1948 Мільйони борги за ліцензі казино: Верховний Суд дав зелене світло прокуратурі на стягнення 6,2 мільйона гривень з «Генезис Гейм»
- 1942 «Перспективи з'явилися як ніколи»: голова ОП будують завив про готовність РФ приминити війну
- 1936 Збій у координатах: Україна випадало відправила бойові дрони у Фінляндію та сама попередила Гельсінкі
- 1930 Будують анонсувала візит американської делегації до Києва та Москви найбільшим часом
- 1925 У Києві чоловік втік прямо з рук військовика та поліції під час мобілізації
- Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне
- 1918 Нафта Brent підскочила на 5% і пробрала психологічну позначку у 100 доларів за барель
- 1912 «Крик душі» у прямому ефірі: українськ переває брідінг польської поліції через кеннофобію та змушений був татати з країни
- 1906 DeepState: Російські війська проноурили на трох напрямках за останні дві доби
- 1900 У Південній Кореї вибухнув найбільший оборонний завод: є жертви
- 1854 В Одеській області суд заборонив «ізмальське пушкінське товариство», яке існувало майже 29 років
- 1848 NVIDIA анонсувала вихід на ринок ПК, презентувавши новий чип RTX 5940 для ноутбуків і десктопів
- 1842 «Крилати» без торгів купила фінські газопоршнєві установки на 45 мільйонів єро
- 1836 На окупований Луганщині різко зросли ціни на паливе: безніз платують видавати за спецперепустками
- 1830 На Вінниччині внаслідок зіткнення легковика з вантажівкою загинули матір та її 12-річна донька
- 1824 Понад 50% полєвк незадоволені діяльністю нового президента Карола Навроцького
- 1818 Зелений провів Ставу: В пріоритеті – антибалістичні ракети, снаряди 155 мм та зміцнення фронту
- 1813 Очищення партійних лав руками голоний архітектор Франциска Мусольскій за чч кавав 2 мільйони застави та вийшов із СЗО
- 1807 Справажє містобудівне планування: голоний архітектор Франциска Мусольскій за чч кавав 2 мільйони застави та вийшов із СЗО
- 1801 Траєвий наступ РФ провалився: найнижчий темп просування з жовтня 2023 року – DeepState
- 1755 Екскаватор Юрій Береза закликав заборонити високопосадовцям обімати посади, якщо їхні діли ховаються за кордоном
- 1750 На Малайї програмів потужний вибух на фабриці феєрверків: госпіталізовано двох чоловіків, пошкоджено навколишні будинки
- 1744 Керівника Львівської обласної прокуратури Миколу Мерета та його заступника звинувачують у шагмажі місцевих забудовників

Теги новин

COVID-19 | Агресія Росії | Атак | **Війна**

Война вСУ | Вторжение

Дональд Трамп | Донбас | ДПТ | Зеленский | ЗСУ | Киев | Киев | коронавирус | Коррупция

Напад Росії на Україну | Нападение

Росии на Украину | окупанти | окупанти | Порошенко | Путин | Росія

Россия | США | Украина

Україна | ЧП | Эмбрионы | коронавирус

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

Так, повністю зможе

Частково зможе, але не відразу

Ні, не зможе

Це залежить від дій інших сторін

Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування

Показати всі опитування на сайті

